

ДЕПАРТАМЕНТ
КУЛЬТУРИ І
ТУРИЗМУ ХОДА

ОБЛАСНИЙ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-
МЕТОДИЧНИЙ
ЦЕНТР КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВА

Поетична онлайн-акція

Моя душа, опалена війною

*приурочена до 4-ої річниці
повномасштабного вторгнення
рф в Україну*

24 лютого 2026 р.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА»

**Збірка творів
учасників поетичної онлайн-акції
«Моя душа, опалена війною...»,
приуроченої до 4-ї річниці повномасштабного
вторгнення рф в Україну**

Харків
2026

ЗМІСТ

АВДЮНІНА ЗОЯ	
Україна	1
АНТІПОВ АНДРІЙ	
Жить без душі	2
ВОРОНЧИХІНА КСЕНІЯ	
24 лютого 2022 року.....	3
Люблю	4
ГАЛИЧ ВАЛЕНТИНА	
Земля, червона від крові	5
Війна проклята.....	6
ГЕЙЛЕНКО ІВАН	
З вірою в Перемогу	7
З любов'ю до неньки України.....	7
ГРИНЬОВ ІГОР	
Москалі.....	9
Мрія одна – Перемога	10
ДОНІК ЮЛІЯ	
Українська земля від війни потерпа	11
Чорне крило війни	11
ДОРОЖКО ЛЕОНІД	
Вірші із сірої зони	12
ЗОЯ ЖУРАВКА (ІВАНОВА)	
Зими чарівний візерунок	14
Тремтить на вітрі чорна стрічка.....	15
КОРНІЄНКО ОЛЬГА	
Здригається земля, і плаче Україна... ..	16
Б`ють в набат українці... ..	16
ЛАМЗІН СЕРГІЙ	
Мамин наказ.....	17
П'ята зима	18
Незабутнє	20
МІРОШНІЧЕНКО СВІТЛАНА	
Дайте мені фарби і мольберт.....	22
Крила	23
МІЩЕНКО ОЛЕНА	
Вперед, до Перемоги!	24
ТАРАН ГАЛИНА	
Розстріляна юність	25
На алеї Слави	26
ФОМИЧОВА НАДІЯ	
Чоловіки, сини, батьки, діди	27
Сидить собі матуся.....	28
ЧУБ ТАМАРА	
Я не люблю писати про війну... ..	29
Плач янгола.....	30

АВДЮНІНА ЗОЯ

Україні

Зранена, зажурена, зболіла,
Рідна земле, ти іще жива!
Перед ворогом не ставши на коліна,
Захищаєш ти свої права.

Скроплена ти кров'ю та дощами,
Змішана з ганьбою і слізьми.
Та допоки будеш ти із нами,
Захистять тебе твої сини.

Хлопці наші – воїни завзяті
Голови свої кладуть в бою,
Щоб були ми думами крилаті,
Батьківщину славили своєю.

Щоб жили у мирі і спокої,
Врожаї ростили, хліб пекли,
І на нашу землю щоб ніколи
Із війною вороги не йшли.

Майоріє стяг жовто-блакитний
На просторах рідної землі.
Україна – наша Батьківщина!
Любимо і славимо її!

АНТИПОВ АНДРІЙ

Жить без душі

Відлетів ще один солдат у вічність.
Біль, журба, трагедія щораз!
Ну а Трамп говорить, що він вірить
Путіну, що той жаліє нас!

Сюр якийсь, та як же ми втомились
Від цієї клятої війни!
Навіть чорту пропонуєм милість –
Тільки б мир отримати могли!

Мир у чорта випросить можливо,
Та за нього душу треба дати.
Ну, а потім жить собі «щасливо».
Тільки ж без душі, єдрьона мати!

Без душі, без совісті, без віри!
Без надії, що не прийде знов
Ворог підлий, що страшніший звіра!
Прийде, щоб допити нашу кров!

ВОРОНЧИХІНА КСЕНІЯ

24 лютого 2022 року

Ми не забудемо страшний той день:
Лунали вибухи – і зорі впали.
Накрила злюща тінь рубіж терен...
А на світанку міцно діти спали.

Нас ворог мріяв за три дні схопить.
Ми думали, що розум переможе,
Нас «руський мір» четвертий рік бомбить,
І осоружна бійня ця ворожа.

Козацький дух звиягу нам дає,
І ми уже не ті, що вчора були.
Ми – українці! Гордість виграє!
Ми силу наших предків не забули.

Тобі не взяти Харків, Київ, Львів,
Ми вистоїмо, чуєш ти, вороже!
За вбитих наших діток і батьків
Помстимся. Сила Світла переможе!

Люблю

Благала мати: «Доню, не іди!»
– Та як сидіти? Батька вже нема.
Ти хочеш, щоб «вони» прийшли сюди?
Не буде цього, чуєш мене, ма?

Пішла на фронт, єдинеє дитя.
Ой як же серце матері болить.
Зустріла хлопця, щастя там знайшла.
– Не поспішай, щоб потім не тужить.

– Я жити хочу, мамо, все зроблю,
Щоб ми були у купі відтепер,
І ти ж любила тата, й я люблю,
Хоч ворог лютий до сюди припер.

Я рани лікувала – він терпів.
Сказав, що руки в мене чарівні.
Ми слухали удвох пташиний спів,
Він вірші гарні присвятив мені.

Здається, мамо, він такий як я:
Природу й мову любить над усе.
Я чую – це споріднена душа.
Благослови, рідненька, нас, і все!

А фото в маминих руках – круті...
Сльоза котилась, дивлячись на них.
Які щасливі, гарні, молоді!..
Вінок на дочці з квітів польових.

Що їх чекає? Боже, поможи!
Ти своє щастя, мила, не згуби.
І як їм бути, серце, підкажи.
– Благословляю, доню, тож люби!

ГАЛИЧ ВАЛЕНТИНА

Земля, червона від крові

Земля, червона від крові
Так в'язко липла до ніг...
А він тримаючи сльози
Дітей рятував, як міг..

Малі, розбиті сердечка –
Криваві рани війни...
Летіли стрімко на руки
Благаючи: «Обійми!»

У очі з тугою й болем,
Дивились тихо вони.
Шукали там порятунку –
Маленькі сонця війни.

Земля червона від крові.
За що їм доля така???
Кого із них уже скоро
Така ще напасть чека??

Кого, мій Боженько милий,
Іще згвалтують, уб'ють?
Кого іще в домовині на
Цвинтар знов понесуть?

Земля червона від крові
Так в'язко липла до ніг.
І тихо падав із неба –
На душі зранені...сніг...

29.10.2023 р.

Війна проклята

Ви знаєте, коли ми вже
Війну закінчимо, прокляту?
Коли почнемо разом, всі –
На українській розмовляти.

На мові пращурів своїх,
І поколінь майбутніх.
Бо наша мова – генокод,
В ній дух святий присутній.

За неї крові пролилось,
Й життів було віддано...
Вона лунатиме завжди
Від Дону і до Сяну...

Від круч Дніпровських
До Карпат нехай вона лунає.
І від колиски з немовлям,
Хай кожен її знає.

Ти українцем народивсь?
Тож мову маєш знати!
Тоді й закінчимо разом,
Війну оцю прокляту.

2024 р.

ГЕЙЛЕНКО ІВАН

З вірою в Перемогу

Покинув дім герой, залишив сина й мати,
Пішов він рідну землю захищати.
Йому вслід машуть на прощання мати і дружина,
Немає довго звістки від героя-сина.
Він йде у бій та гордо прапор підіймає,
І синьо-жовті кольори, як символ слави, розвіває.
Вітер надії за майбутнє Батьківщини,
За мир, свободу і за щастя свого сина.
Він зможе все: здолати вражу силу,
І, поборовши темряву та зло,
Живим-здоровим обійняти матір і дружину.
І всі сусіди скажуть: «Повезло!»
І здвинуться гори, засяє у північній зорі,
Повернеться воїн додому у Переможний день календаря!

З любов'ю до неньки України

«Тож кохайтесь, чорнобриві, та не з москалями», —
Пам'ятаєте ви, брате, як нам класики казали?
Ми зростали і плекали, як батьки заповідали:
«Україна — в нас єдина!»
Земле рідна, Батьківщино!
Тут калина й журавлина, твоя славі родина,
Там те місце, де зростав, де стрибав з розгону в став,
Це той край, де вигравав та програвав,
Де людиною нарешті став,
Та вперше слово українське ти пізнав...
А чи пам'ятаєш, милий брате, силу ти козацької громади?
Як від Дону до Карпат шаблею звільняв козак,
Щоб лунала рідна пісня й танцювали наш гопак.
Україна наша сильна: і соборна, й неподільна,
І вільна, і для тебе, і для мене спільна.

Тож любімо, величаймо та до серця прикладаймо
Всі степи широкополі, всі лани і кручі,
Славу предків наших славних, мужніх і могучих.
Пам'ятайте та кохайте, й Україну в серці майт

ГРИНЬОВ ІГОР

Москалі

Москалі так люблять нашу землю,
Дарять нам лиш кулі й кайдани.
Москалі так люблять нашу землю,
Скільки ж їх у неї полягли.

Москалі, невже вам не хватає,
Від Курил хоча б і до Москви.
Москалі час землю час пахати,
А не добриво кидати до землі.

Козаків ви б краще не чіпали,
Бо по повній вам відвісять пирогів .
Москалі, ви б краще йшли до хати,
Щоб не бачить на болотах козаків.

Не гнівіть же бога москалята,
Бо вам в спину диха китаєць.
Бо коли він зайде в вашу хату,
Той Росії-матінкі кінець.

Москалі так люблять нашу землю ,
Дарять нам кинжали, кайдани,
Москалі так люблять нашу землю,
Скільки ж їх у неї полягли.

Мрія одна – Перемога

Розірваний гравій, метал і бетон,
В вогні догорає український дом.
Скипає від болю козацька кров,
Москалик в могилу вганяє хохлів.

Нам краще загинуть, ніж здохнуть в неволі,
Вставай, Україно, міцніша від болю,
Русню потопи і в Дніпрі, і в Азові.
Хай танк не псує краєвид на Подолі.

Чернігів й Київ скосили русню,
Спасибі за Харків, Херсон, ЗСУ.
Женем до кордону усіх визволителів,
І всипемо згідно козацьким традиціям.

Під Бахмутом гинуть іще пацани,
Уся Батьківщина в могилах війни.
І мрія одна – Перемога у нас,
І чобіт російський для нас не указ.

ДОНІК ЮЛІЯ

Українська земля від війни потерпа

Українська земля від війни потерпа,
Від ворожих ракет гинуть люди.
Ті, що звалились братами – у них серця нема,
Безсоромно злочинять повсюди.

Чути стогін і плач, пахне димом земля...
Це хатини горять і лікарні...
Темний дим виповза, немов чорна змія,
Це для орків не буде безкарно!

Наші воїни мужні, хоробрі, сміливі
Пригадають їм Харків, Бучу...
Знов настане життя цікаве й щасливе.
Так буде, я вірю і хочу.

Чорне крило війни.

Чорним крилом накрила
Війна міста і села.
І принесла на крилах
Смуток та біль в оселі.
Плачуть жінки і діти:
Знову ракети спалах!..
Їм би життю радіти,
А не ховатись в підвалах.
Воїни наші хоробрі
Дітей і жінок захищають.
Щоб ранки були добрі –
Своє життя покладають...

Вічна їм пам'ять, Слава...
Слава Героям навіки!..

ДОРОЖКО ЛЕОНІД

Вірші із сірої зони

В ЗАЖУРІ

Білі сльози
на смаглий щоці,
Білий промінь
на сивім волоссі,
Сірий день
у твоєму житті...
Заявилисьь
непрошені гості.

Бешкетують
у хаті твоїй,
Відібравши
ключі від комори,
Вітер плаче
і я разом з ним –
Не брати ви,
прокляті потвори.

Жаль – не чути
пісень «Про рушник»,¹
Заніміли
у лузі Зозулі...
Вирва там,
де колись був квітник,
Друга поруч,
а Сонце в калюжі.

15 липня 2025 р.

¹ Відома укр. пісня, слова якої написав Андрій Малишко, а музику Платон Майборода. Виконавець – Дмитро Гнатюк.

Горить недопалок в траві,
Горить тихенько, просто тліє.
На цій спалюженій землі
Безлюдно й пусто – все згоріло.

Згоріла хата і сарай,
Згоріла стайня, хлів, конюшня,
Згоріло все, усе, що мав.
Мовчить на яблуні зозулька.

Мовчить недопалок в траві,
Безлюдно й тихо. Все згоріло.
Розвіяв вітер дим і гарь –
Всі головешки догоріли...

Чорніше чорної землі
У сірій зоні попелища,
А мирний договір сторін...
Там пустирями вітер свище.

Недопалок чи винен в тім,
Що тут пожежа зайнялася ?
Звичайно, він це не хотів,
Прийшов уже палала хата.

Та той, що протокол складав
Я думаю, про це не знав,
А, може, й знати не хотів,
На сполох вчасно не дзвонив...

Пожежа ширилась, палала,
Але води було замало,
Щоб осередок загасити.
На сполох вчасно! треба бити.

ЗОЯ ЖУРАВКА (ІВАНОВА)

Зими чарівний візерунок

Візьму я в руки чистий лист,
Як білий сніг, що десь у полі.
Впишу рядок, то борозна,
Що пролягла по нашій долі.
Ти мерзниш там, я мерзну тут.
Розлуку нашу звать війною.
Я кожен день молюсь-молюсь,
Щоб Господь стримав вражу кулю.
А білий сніг летить-летить,
Зігріти хоче землю.
Щоб дітям радість принести,
А на душі так щемно.
Мороз малює на вікні
Зими чарівний візерунок.
То, мабуть, ти прислав мені
Цей новорічний подарунок.
А я пошлю тобі сніжинку.
Зігрій її теплом долонь.
Вона проллється у краплинку,
Візьми її у свій полон.
То крапля горя, що сльозиться,
Бо ми не разом, я і ти.
Цей білий сніг так і лишиться
На наших скронях назавжди.

Тремтить на вітрі чорна стрічка

Урок онлайн – йде перекличка:
Матвій, Денис, Оленка і Тарас...
А потім тиша... чому мовчить Марічка?
Не підключаються Олег і Стас.
– Хтось, діти, знає, де тепер Тетянка?
Світланка з Польщі вийшла на зв'язок,
Ось підключилася з Норвегії Мар'янка.
– Вже скоро почнемо урок.
– Я знаю, чому мовчить Марічка.
Промовив тихо стомлений Ігнат.
– Могилку бачив, хрест і чорна стрічка,
Її безжально вбив проклятий кат.
– Іринку нашу врятували з-під завалу.
Жива, жива... та тільки без руки.
А ще в підвалі бачив Толю й Славу,
Їх дім згорів, загинули батьки.
Вони тепер з бабусею... старенька,
Та все ж таки у світі не самі,
Із волонтерами працюють вже давненько,
Вони ж у нас, ви знаєте, такі.
– А ти, Ігнате... Як у тебе справи?
Чи тата ти свого знайшов?
Так, так... він залишивсь на Азовсталі,
До перемоги так і не дійшов.
Любов'ю вчитель діток обіймає.
Дай, Боже, їм щасливих довгих літ.
А про Тетянку ще ніхто не знає,
Що відлетіла теж у інший світ.
Урок онлайн – йде перекличка,
Мовчить Марічка і Давид...
Тремтить на вітрі чорна стрічка –
Скінчився плин дитячих літ.

КОРНІЄНКО ОЛЬГА

Здригається земля, і плаче Україна,
І стогнуть небеса – хоронить мати сина...
І скільки ще синів поляже в цім двобої?
Коли настане Мир ? Рашисте! Що ж накоїв?

Тобі мало землі? І крові тобі мало?
І діточок малих, що небо вже забрало?
Ти сієш всюди смерть, ти градами стріляєш!
Міста розрушив вщент! Ти Господа не знаєш!

Та прийде ще весна, і Перемога буде! Заплатиш ти сповна! Засудять тебе люди!
Вкраїнський-бо народ, він сильний і понині!
Хай зникне весь рашизм! СЛАВА УКРАЇНІ!

06.04.2022 р.

Б`ють в набат українці, звертаються:
«Світе! Чи ти не бачиш, як в нас гинуть діти?!
Чи ти не чуєш стогін старечий?!
Як від холоду гине край мій лелечий?!
Як душоуб, сатана підземельний
Шле нам шахеди, ракети пекельні!
Світе! Ти чуєш, як мати ридає,
Коли діточок своїх в землю ховає!
Світе! Ти бачиш, як кров наша ллється!
А Трамп, той Іуда над нами сміється...
Все мир обіцяє, і дулі нам крутить
З пуйлом заграє, і світ каламутить!

А знаєш, ти Світе, ми переможем!
Ми не зламаємось! Вистоїм! Зможем!
І знову над нами сонце засяє!
Бо такого народу, як ми я не знаю!

03.02.2026 р.

ЛАМЗІН СЕРГІЙ

Мамин наказ

Згадала я дитинства мить –
Після дощу калюжі скрізь!
І мама із вікна кричить:
Донечко! Не застудись!

Весна на вулиці буяє,
А сонечко – хоч загоряй!
Та матуся все повчає:
Пальто і шапочку вдягай!

Їсти вже ніяк не хочу,
А ненька кашку додає.
На вушко лагідно шепоче:
Їж! Здоров'я це твоє.

Коли негода вирувала
І небо супилось грозою,
За руку ненечка тримала:
Не бійся доню, я з тобою!

Нам мамами теж пощастило стати
І в мить сувору, перед боєм,
Так щиро хочеться сказати
Синочкам – воїнам героям:

Вдягайтесь тепло, не хворійте.
Їжте добре в радість мами
І ворога нещадно бийте!
Все буде добре! Ми серцем з вами!

П'ята зима

Вже п'ята зима. У війні Україна!
Стоїть непохитна! Хоч важко нам всім!
Здолаємо вражого сучого сина!
Не здасться Вітчизна поганцям отим!

Кому ще не ясно і не зрозуміло?!
Стояла країна і буде стоять!
Скривавлена, змучена, та нескорима!
Не зможуть її вороги подолать!

Вже п'ята зима – і холодна і люта!
Та більшого холоду в серці нема –
Ніж те, що вмирають щодня наші люди!
Бо їх на Україні Росія вбива!

Навіщо цю кашу вони заварили!?
Загарбали Крим і Луганськ, і Донецьк?!
Чи можуть вони відповісти правдиво!?
Навряд, бо у них в головах холодець!

Мовчать громадяни держави Росія!
Закрили вони оченята свої!
Дивує мене їхнє «зборисько миле»!
Мовчання ягнят! Будуть в пеклі горіть!!!

А ми відбудуєм красиву країну,
Що прикладом буде тепер і завжди!
Бо ні – не схилилась вона на коліна!
Від ворога лютого, крові й біди!

Настане достойне життя і розквітне!
Згорьована, стомлена рідна земля!
У мирі щасливі зростатимуть діти
Під небом блакитним вся дружна сім'я.

Цей світ, безумовно, не є справедливим!
Бо дуже багато в нім горя і зла!
Але ж таки більшість країн незрадливих
Дали нам частинку надії й тепла.

А з тими, хто став не на сторону світла,
Хто був нашим братом, здається, колись!
Вирує кривавая драма одвічна.
Священне й нечисте у битві зійшлись!

Хто праведник в ній, а хто злодій безславний
Розгледіли мабуть усі, хто хотів.
Тепер не залишиться камня на камні
Від тої любові до наших «братів»!
Не з ними тепер нам своє будувати.
А вже, щоб любити, то годі й казати!
Запросимо друзів до нашої хати!
Піднімемо келихи, будем співать!

А зараз тримаймось – нам вижити треба!
За наших дітей, матерів і батьків,
Що вже полягли. За живих і за мертвих
Лупцюймо руснявих «кацапів-катів»!

Я знаю – майбутнє настане щасливе!
Завжди після холоду тепло стає!
Не вішаймо носа, панове, –я вірю!
Що прийде весна! Нам робити своє!

Незабутнє

*Крізь сльози,
вибухи, тривогу,
Війни непроханої
жах,
Ми серцем знайдемо
дорогу –
До рідної домівки
шлях.*

З чого починається дитяча пам'ять? З колискової пісні неньки, з першого вчителя в школі, з чорнобривців на бабусиному подвір'ї...

Для українських дітей пам'ять починається війною – з горя та сліз, з виття сирени, з недитячого знання «як живе стає мертвим»... Війна чорним круком прилетіла на нашу землю, зруйнувала затишок кожної родини, розділяючи пам'ять на «до» і «після» її початку.

*Ніколи не буде забутий
«історикам руським» назло,
Той проклятий місяць лютий,
Двадцять четверте його число.*

Пережиті роки війни для кожного українця – це шлях душевної болі, людського горя, неймовірно важких умов життя, розлуки з рідними людьми. Це шлях нашої стійкості, мужності, єднання. На цьому шляху я зрозумів, що головне щастя кожної родини – бути разом. Нажаль у війни свої жорстокі закони, за якими вона розлучає людей, розкидаючи їх по всьому світу.

Не обійшли горе та розлука і нашу сім'ю. Мої донька та онуки опинились за кордоном, а я з дружиною виїхав у Тернопільську область до родичів. Тут нас і зустріла сумна звістка – на Харківщині, у окупованому російськими загарбниками селі, загинула старша сестра дружини... Біда не приходить одна. В боях на Донецькому напрямку героїчно загинув племінник – воїн ЗСУ Сергій Антонюк. Здавалось, вся Україна ховала героя! На протязі 30

кілометрів шляху від Тернополя до села, в якому жив загиблий герой, навколішках стояли люди з приспущеними державними прапорами, кидаючи на дорогу живі квіти. А відспівували героя в церкві священники зі всього району. Посмертно він був нагороджений орденом «За мужність».

І досі з теплотою в серці згадую мешканців тернопільського села. Саме тут я відчув єднання українців, їх милосердя та чуйність, небайдужість до чужої біди. Ні, такий народ перемогти неможливо!

Саме тут ми і зустріли радісну звістку про звільнення з окупації сусіднього з нашим селищем міста Балаклія. Всі вітали нас і разом ми пишались нашими воїнами-героями, які відстояли ще один маленький куточок України!

Звичайно, що ми зразу повернулись на Харківщину, у рідне селище Донець!

Але полум'я війни не вщухає... і знову Харківщина під обстрілом ворожих снарядів...

Так, нам зараз дуже гірко і тяжко бути без доньки, онуків. Вони далеко від нас, хоч і на гостинній, та все ж таки чужій землі. Але свята віра в Перемогу допомагає нам витримати і подолати всі труднощі.

Знаємо, що прийде час і вся наша родина знову збереться в ріднім краю, де хліб найсмачніший, вода найсолодша, а зорі сяють найяскравіше!

Це обов'язково станеться, тому що,

*Ніколи не станемо ми на коліна
В пам'ять героїв жорстоких боїв!
Ніколи не буде моя Україна
Рабою російських катів!*

СЛАВА УКРАЇНІ!

ГЕРОЯМ СЛАВА!

МІРОШНІЧЕНКО СВІТЛАНА

Дайте мені фарби і мольберт,
І я буду щастя малювати,
Покладу малюнки всі в конверт,
Щоб нещасним людям дарувати.
Малювати буду я любов,
Таку чисту, вірну, справжню,
Кольором червоним, як та кров,
Два сердечка - одному коханню!
Намалюю вічне я життя,
Таке довге, з долею, як свято.
Це буде сповитеє дитя
У родині, де є мама й тато.
Старість намалюю олівцем,
Трішки зморшок, світлої печалі,
Ляже на папері промінцем
На бабусиній пухнастій шалі.
Попрошу великий пензлик я,
Щоб міста і села малювати,
Річку і садочок, а сім'я
Чорнобривці сіє біля хати.
Потім у палітрі розведу
Фарбу, як волошки квітку,
Й намалюю небо, заберу біду,
Стане небо мирним і блакитним!
Й полетять у небі журавлі,
Закружляють над гніздом лелеки,
Й заспівають ніжно солов'ї,
Щастя вже десь поруч, недалеко!

Крила

Якби мала я широкі крила,
Я би всю земельку облетіла,
Подивилась би на нашу Неньку,
На країну. Як болить серденько!
Подивилась би на ті руїни,
Що залишив ворог з України,
Оросила би я все сльозою
І звернулася б до Господа з мольбою
Боже Милостивий, озернися!
За людей нещасних заступися!
Припини Ти цю війну криваву!
Я благаю Тебе, Боже Правий!
Зглянься над зневіреним народом,
Що віки боровся за свободу!
Пожалій заплакану Ти матір,
Що чекає на синів- солдатів!
Пожалій з дітьми бідну дружину,
Не потрібна чорна їй хустина!
Чи хіба Ти, Боженько, не бачиш,
Як страждають люди, плачуть!?
Якби ж мала я ті довгі крила,
Я б сама ними країну вкрила!
Захистила б кожну я родину,
Нашим воїнам закрила спини!
Й навесні затанцювало б сонце,
Кожному б заглянуло в віконце,
Заколосяться поля пшениці-жита,
Треба тільки вірити і жити!

МІЩЕНКО ОЛЕНА

Вперед, до Перемоги!

Місяць світить так яскраво
Й зірки в небі мерехтять.
Сніг і зліва, сніг і справа,
Щоки на морозі вже горять.
Ніч на дворі. Наче тихо.
Хлопцям дуже хочеться поспать.
Поки є хвилинка – оце втіха.
А у сні вони додому полетять...
А там, дома, не спить мати.
Сну немає в неї, поки син
Буде рідну землю захищати,
Буде ворогів він бити без зупин.
Її син – відважний. Знає мати,
Що дадуть відпір цій сатані,
Бо пішли свою країну відстояти,
Що палає зараз у вогні.
Скільки ж цих синів стоїть на варті...
Скільки татусів, чоловіків
Пішли наш народ обороняти
Й Україну, що любитимуть повік.
Не дадуть загинути країні –
Не шадять життя за неї то вони.
І не люди, а титани, наче б нині
В бій ідуть у цій неправильній війні.
Та війна народ наш не скорила,
Загартувала і зростила у боях,
Ще сильнішими захисників зробила –
До Перемоги несуть прапор вони сміло у руках!
Тож скоро мир повернеться у хати.
Героїв пам'ятатиме народ
І будемо веселі ми пісні співати,
І не допустимо ніяких ми негод!

ТАРАН ГАЛИНА

Розстріляна юність

Впало небо з гуркотом на місто,
та чомусь червоне. І душі
в обважнілім тілі стало тісно,
і відразу змовкли «калаші».

І оглухла тиша... Недруг лютий
розстріляв довірливість очей...
«Я убитий? Я??? Не може бути!
Тільки... в грудях... важко... і пече...»

На графітовім асфальті пил і порох,
і калюжка тепла затіка
в тріщини. Й остання думка-сполох:
«Мама ж там хвилюється й чека...»

На лице юнацьке сива Вічність
пролила печаль свою дощем,
і прилип листок минулорічний
до щоки не голеної ще...

Будуть грози, зливи, снігопади,
іще будуть ранки й вечори,
тільки не обніме вже солдата
мати посивіла до пори.

Журавлі над полем і над гаєм
на крилі років нестимуть шум,
і простелеться туманом понад плаєм
юності розстріляної сум.

На алеї Слави

На алеї ти вдень й проти ночі,
непідвладний вже впливові літ,
і юнацькі довірливі очі
із портрета вдивляються в світ.

Як же так?! Тобі жити ще й жити,
а ти тут, на алеї оцій...
І похнюпились зірвані квіти,
і від прапора тінь на щоці.

Перехожі, як так і належить,
мимо йдуть – бо роботи сувій,
тільки мати у чорній одежі
невідлучна в зажурі німій.

«Сину... сину... надворі вже осінь,
а тепла би хотілось радіш,
бо ти тут, мій соколику, досі
ще у «пікселі» літнім стоїш.

Прикладу до грудей твоїх руку –
не заб'ється серденько там, ні.
Я б своє віддала. З вуст ні звуку.
Тільки кроки біди по війні.

На алеї загиблих героїв
назавжди час спинився в синцях.
І живих убиває без зброї
крик очей молодого бійця.

ФОМИЧОВА НАДІЯ

Чоловіки, сини, батьки, діди.
Пішли ви з честю нашу землю захищати
У цей тяжкий для кожного з нас час,
Щоб ми могли спокійно вночі спати.

Але немає нам жінкам покою,
Коли ви там на полі бою
Ведете боротьбу тяжку
З проклятим ворогом.

Коли мела хурделиця лиха,
Коли дощі лили рікою,
Коли вітри гули над головою,
Ви думали про нас
Ми – на хвилиночку про вас не забували.

І висловитись хочеться про те,
Що мати не дарма виховувала сина
Про те, що в силах всім нам Україну захищають
Бо людяність в наших серцях жива навіки!

19.04.2022 р.

Сидить собі матуся
Та й тихенько плаче,
Щоб сльозу її гірку
Та й ніхто не бачив.

А якщо й побачить хтось
То не зрозуміє,
Чому очі зажурені
У жіночки цієї.

Душа в неї плаче
За синочка свого,
Та й не тільки свого
За усіх рідненьких.
Які не вагаючись
Захищають Неньку!

Хай Господь оберігає
Захисників наших
Бо настане скоро мир
І буде квітуча Україна наша!

12.07.2022 р.

ЧУБ ТАМАРА

Я не люблю писати про війну...

Я не люблю писати про війну –
Болить вона, до стогону, до крику,
На голови нам сипле сивину,
У серці робить рану превелику.
Я не люблю писати про війну,
Бо десь в окопах мої учні-діти
Відбили вже атаку не одну,
Забули, як це – виспатись, радіти.
Бо клятий ворог полива вогнем
Українські села, землю, рідні хати.
Країну, у якій ми всі живем,
Ви піднялися дружно захищати,
Дівчатка, хлопці, вам би жить і жить,
Кохати, вчитись, створювать родини,
Та хворий карлик з бункера шипить,
Що українці всі росії винні,
Що ми не маєм права жити у добрі,
Не маєм права просто існувати –
І гинуть і дорослі, і малі,
Й кричить од горя посивіла мати...
Я не люблю писати про війну,
Та вірю: незабаром все скінчиться,
Здобудем перемогу не одну,
Й салютами Україна заіскриться,
Настане мир, і зацвітуть сади,
І будем жить ще краще, ніж до цього,
Очистим світ від руської орди,
Від всього ненависного і злого.
І ось тоді я вірші напишу!
Про щастя, про кохання і природу,
А поки що у Бога я прошу
Мир, Перемогу рідному народу...

Я напишу про радість і дітей,
Схід сонця і замети на дорозі,
Прекрасні душі й доброту людей,
І славу проспівую Перемозі!
Ну а поки що клята ця війна,
Про що не пишеш – поверта на себе,
І голови вкриває сивина,
Й ракети прошивають наше небо...

Плач янгола

Немає сина. Фото на столі.
Упало горе на стражденну душу.
Хустина чорна. Очі – дві зорі.
«За що, мій рідний, так страждати мушу?
Чому не вберегла, чому, скажи?»
Струна остання в серці крижаніє.
Малює дощ на шибах віражі,
Розпачливо негода шаленіє,
І в надокучливому стогоні вітрів
Плач янгола вчувається самотній:
«Він навіть не кохав ще, жить хотів,
А вже душа у вічності безодні».
Немає сина. Очі – дві зорі.
Ридає янгол з матір'ю у парі.
Відносять сина в вічність журавлі,
Гойдають душу на пухнастій хмарі,
І сивий попіл смутку опада
На материнське серце у тривозі.
Із фото син на матір погляда,
Журливо плаче янгол при дорозі...

Редактор-упорядник – Олександр Савенко
Тексти збережені в оригінальному авторському вигляді.